COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

276

4 POVESTIRI
DE
4 AUTORI

- **VOICU BUGARIU (Brașov)**
  ## RECITAL DE BALET VECHI
- **MIRON SCOROBETE (Cluj)**
  ## MASCA
- **B. MIRCEA (Scăeni-Ploiești)**
  ## VAARAL
- **EM. MARCU (Săveni-Suceava)**
  ## CIUDATUL FILM AL ÎNCEPUTURILOR

276

Colecția
„POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XII
15 mai 1966

Ne face plăcere ca o dată cu primăvara să vedem izbucnind la noi, de pretutindeni, sevele anticipației.

Chiar dacă Miron Scorobete, de pildă, e un nume cunoscut, iar povestirea lui vine dintr-un oraș cu formată tradiție științifico-fantastică, convertirea lui la genul nostru nu poate decît să ne bucure. Nu mai puțin decît povestirea elevului Em. Marcu trimisă din Săvenii Sucevei, decît aceea a tînărului publicist Voicu Bugariu sau a inginerului ploieștean B. Mircea.

Cele patru povestiri au o acțiune variată, aș spune chiar deconcertant de variată. Dar poate tocmai această multilaterală viziune asupra viitorului ne transmite impresia de vigoare, de farmec, de strigăt al adevărului.

Dînd cititorului nostru prilejul să privească prin aceste ocheane îndreptate spre mîine, sîntem încredințați că asemenea pașnice „tunuri ale previziunii" vor încolți curînd și în alte locuri de pe întinsul patriei noastre.

A.R.

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Portrete: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: CORNEL DANELIUC

VOICU BUGARIU*
(Braşov)

Recital de balet vechi

Coloana de flăcări năvălea apocaliptic. Enorme protuberanţe orbitoare rămîneau în urma ei, devenind din ce în ce mai roşii. Sistemul solar al Pămîntului era aproape.

În interiorul navei domnea o linişte sinistră. Semnalizatoarele erau singurele semne de viaţă. Pîlpîiau spasmodic, parcă terorizate de o iminentă primejdie. Părea că nici un suflet nu populează oaza umană ce străbătea hăul.

Deodată apăru umblînd lin, halucinant de lin, aerian, Anda. Absentă, cu mişcările degajate şi triste ale omului care nu speră să se întîlnească cu cineva, străbătu coridorul ce ducea la cabina legăturilor exterioare. Era înaltă, suplă, cu ceva de sălbăticiune în mişcări. Evoca o felină mare ce trecea leneşă pregătindu-şi saltul năprasnic.

În curînd nava va intra în zona din care legătura cu Pămîntul va fi posibilă.

Era singură. De doi ani era singură cu amintirile şi cu spaima ororii de pe planeta soarelui albastru. Plecaseră opt. Călătoria urma să fie îndelungată. Ţinta era planeta ce emitea ciudatele semnale ritmice, de nedezlegat pentru pămînteni. Drumul durase mult, dar decursese fără incidente. Planeta străină îi întîmpinase însă cu ferocitate. Oroarea cenuşie îi atacase fulgerător. Toţi muriseră înainte de a putea spune măcar un cuvînt de bun rămas. Singură Anda scăpase printr-o inexplicabilă întîmplare sau printr-o ciudată imunitate

---

* VOICU BUGARIU s-a născut în anul 1939. A terminat facultatea de filologie din Iaşi şi în prezent este redactor la ziarul „Drum nou" din Braşov.

feminină (era singura femeie din expediție). Înspăimîntată, declanșase robotul programat pentru dirijarea întoarcerii și adăstase, într-o continuă somnolență, trecerea timpului. După un an, nava întîlnise un cîmp magnetic energetic ce supusese propulsoarele la sarcini sporite. Combustibilul întoarcerii, care era la început excedent, devenise mai întîi sensibil suficient; apoi păru că nava nu va mai putea să revină cu propriile mijloace pe planeta ei. Într-o zi, cînd Anda, trezită din apatie de un semnalizator de avarie, verifica parametrii traiectoriei, observă îngrijorătorul grad de uzură al propulsoarelor atomice. Mai putea spera doar la o captare.

Energia era scumpă. Anda transmise un mesaj laconic Pămîntului. Răspunsul nu întîrzie mult.

— Șansele Odettei de a fi captată sînt mici, foarte mici. Nu le excludem, dar nu putem să-ți ascundem primejdia în care te afli. Peste puțin timp vom încerca o captare. Păstrează-ți calmul. Te urmărim.

...În urmă cu cîțiva ani, Anda, a cărei primă profesiune fusese aceea de balerină, cîștigase premiul întîi al planetei. În finală dansase din „Lacul lebedelor" de Ceaikovski. La sfîrșit, o tăcere cumplită dominase cîteva interminabile secunde. Ca și acum Anda auzise tăcerea bubuindu-i în urechi. Apoi un murmur se ridicase și umpluse enorma sală. Oamenii, în picioare, întindeau miinile spre ea. Îi ofereau suprema prețuire ce putea saluta arta cuiva. Ca omagiu, nava primise numele personajului interpretat de ea: Odette. Cu cîteva zile înainte de plecarea în lunga călătorie, Anda dăduse un spectacol de adio. La urmă plînsese îndelung, femeiește. Apoi startul...

Trepida nava? Poate. Anda era palidă.

În salon răsună andantele, tema tristă a lebedei. Pe Pămînt e seară... somnambulic își schimba hainele: maioul, tu-tu-ul, poantele. Apare miraculos Odette, lebăda albă. Nevăzut, mirat și cuprins de tremurul începutului de dragoste, Siegfried este în fața ei. O privește cu ochii măriți. Plutește imaterial spre el. Dansează.

Pe Pămînt e seară. Pe toate canalele de televiziune emisiunile s-au întrerupt. Se transmite acum un recital extraordinar de balet vechi: Ceaikovski, „Lacul lebedelor". Vrăjiți, oamenii urmăresc unduirile de sfîșietoare tristețe ale lebedei albe.

Deodată, o tăcută și orbitoare incandescență invadează ecranele.

MIRON SCOROBETE*
(Cluj)

MASCA

— Am întredeschis ușa, își continuă Dia povestirea, cît să pot privi afară. N-am văzut decît întunericul de iarnă, dincolo de care, sau prin care, se ghicea mai mult alb-vinețiul zăpezii, culoarea aceea ireală ca a pietrei de var. Gerul a pătruns în încăpere violent, ca și cum ar fi presat pînă atunci toată greutatea asupra ușii, dar eu continuam să privesc afară. Am observat că ușa era deschisă exact atît cît i-ar fi fost necesar unui cîine înghețat să se strecoare înăuntru, și constatarea aceasta m-a făcut să zîmbesc. Brusc, o undă de viscol repezită parcă de la numai cîțiva metri, dintre liniile ferate, m-a umplut de alice minuscule și m-a obligat să închid automat ușa...

In soarele încă fierbinte al sfîrșitului de vară, evocarea gerului sună odihnitor și depărtat, ca o lectură. Numai seriozitatea, contrastînd frumos cu expresia aproape copilărească a fetei, strecoară în cuvinte accentul de autenticitate al faptului trăit. Pe sub bolțile viței ce încadrează chioșcul, firele întinse de la un mesteacăn la altul strălucesc în lumina calmă a după-amiezii asemenea funigeilor. Rîndunelele descriu nesfîrșite ocoluri printre coroanele ușbare, răspîndind în liniștea desăvîrșită fiorul prevestitor al toamnei apropiate. Dia le învăluie, în răstimpuri, cu o privire visătoare, apoi, concentrată, scrutează benzile ce înregistrează ciripitul, urmărește pe ecranul din dreapta arabescul mereu schimbător al zborului și

---

* MIRON SCOROBETE s-a născut la 1 mai 1933 într-un sat din Țara Hațegului, în familia unui tăietor de lemne. După școala primară, continuă să învețe la Petroșani, Călan și Deva, absolvind apoi facultatea de filologie din Cluj. Actualmente, este redactor la revista „Tribuna". A publicat un volum de versuri, iar un al doilea se află sub tipar.

notează ceva în diferitele rubrici ale unui dosar. Unele semne, cele mai multe litere greceşti, le trece pe harta Bazinului mediteranean.

— Sînt interesante „cunoştinţele" lor de geografie, spune ea. Aluziile la mare trezesc celor tinere exclamaţii nedumerite de toată frumuseţea. Sînt, în orice caz, recunoscătoare cantonului meu înzăpezit că mi-a descoperit viaţa lor enigmatică, adaugă zîmbind mai mult cu frumoşii ei ochi albaştri-verzi. Altfel ar fi rămas pentru mine mereu aceiaşi „vestitori ai primăverii", ca ghioceii. Dar ele au cîntecul. N-aş fi înţeles niciodată ce exprimă silaba de salut la regăsirea cuibului din vara trecută. Sau aceste sfîşietoare „cuvinte" de rămas bun. Sînt comenzi scurte, sfaturi, corectări, dar se pot distinge printre ele şi note de nesfîrşit regret, aproape omenesc. Ascultă...

In difuzor răsună cîteva ciripituri amplificate, iar al doilea ecran se punctează cu semnale luminoase în diferite culori.

— Spune, dacă ar fi să dai din nou admiterea, te-ai prezenta tot la secţia de Păsări migratoare?

— Mă atrag şi „dialectele albinelor". Aş da însă, cu siguranţă, tot aici. De aceea m-am şi transferat de la Dreptul cosmic. Dar să revenim.

M-am întors din nou lîngă sobă. Telegraful continua să ţăcănească indiferent, la nesfîrşit, şi eu mă întrebam dacă datoria cantonierului era să descifreze mesajele acelea numai la anumite ore, să zicem dimineaţa la 8, sau ar fi trebuit să fie acolo, să le urmărească; faptul, prin urmare, că dormea în acele momente lîngă durdulia lui consoartă părea o dispensă pe care şi-o acorda cu generozitate singur. Amănuntul cu telefonul pleda pentru această a doua ipoteză. „V-aş lua sus, la noi, — îmi spusese înainte de a dispărea pe scăriţa caraghioasă ce urca la etaj, dar avem un singur pat. De altfel, e cald şi aici, mai puneţi lemne pe foc şi vă întindeţi pe pătucul de lîngă sobă. Nu-i prea arătos, dar are somieră şi, hă-hă-hă, vă mai aminteşte de internat. Il folosesc şi eu cînd nu mă suferă nevasta. Hă-hă-hă... Dacă sună telefonul, cobor eu, că-l aud de sus. Noapte bună şi, uite că uitam, la mulţi ani!"

E categoric un inconştient, reflectam eu. Ar fi trebuit să fie acum aici, îmi ziceam, să-mi traducă ce trăncăneşte nesuferitul ăsta de aparat. Simţeam o ciudă imensă faţă de cantonier, care, fără discuţie, dormea acum în pijama, sub plapumă, ca oamenii, şi faţă de aparatul lui, care umbla ca o moară în gol. Căutam pedepsele meritate şi găseam că singur telefonul m-ar putea răzbuna dacă ar suna din sfert în sfert de oră. M-am hotărît, totodată, să învăţ imediat ce voi ieşi din pustietatea aceea alfabetul Morse.

E clar că-i un inconştient, ziceam. Dacă nu eram eu acolo şi nu avea cui să-i spună noapte bună, cu cîtă punctualitate era înzestrat, ar fi uitat că trece dintr-un an în altul. „Uite că uitam... La mulţi ani !" — îmi suna în urechi urarea lui întîmplătoare. Sigur că nevestii-si nu-i spune nici atît. Dar — mă gîndeam în acelaşi timp —, cu tot rîsul lui enervant, cantonierul duce o viaţă singuratică şi e foarte trist ca în noaptea Anului nou să nu ai altceva de făcut decît să urci la culcare scăriţa. Drept care l-am iertat.

Am stabilit că procesul cantonierului, cu graţiere cu tot, durase şapte minute şi am regretat că încheiasem atît de repede încă un subiect care solicita oarecare pasiune. Cu ce-mi voi umple timpul măcar pînă la ziuă ? M-am ridicat şi am început să studiez cele cîteva lucruri din încăpere în căutarea, prin asociere, a unui alt subiect. Uşa mi-a amintit căţelul care s-ar fi putut refugia prin ea. Da, ar fi fost măcar o vietate, o prezenţă din regnul nostru, în cantonul acela situat la marginea lumii. Încercam să-mi închipui ce impresie i-ar fi făcut prezumtivului vizitator interiorul, ce anume i-ar fi reţinut atenţia. În orice caz, nu tăbliţa îngălbenită cu mersul trenurilor, devenită acum un text lipsit de orice importanţă, mai gol de sens chiar decît ţăcăniturile telegrafului. Poate telegraful i-ar fi smuls cîteva lătrături şi l-ar fi determinat să-l muşte, să-l strice, ceea ce eu mă abţineam s-o fac.

Dia se întrerupe din nou. Priveşte stolul, apoi jocul curbelor de pe primul ecran şi formează o comandă în dicţionarul electronic, transmisă imediat prin firele dintre mesteceni. Păsările execută un viraj larg, apoi se aliniază cuminţi pe cablul telefonic.

— Am cîteva exemplare tinere cu exces de zel, explică ea. Se avîntă precipitat şi obosesc repede. Mă iertaţi acum, trebuie să urmăresc dojana ce le-o aplică veteranii pîlcului. Continuă abia după ce rîndunelele îşi reiau zborul, iar ea îşi dăduse jos căştile de pe urechi şi însemnase ceva în registru.

M-am hotărît să mă fardez meticulos şi strident pentru revelionul care, oricum, şi fără mine, se desfăşura undeva, dincolo de cercul celor cîteva zeci de kilometri ce mă ţineau duşmănos în prizonierat. Felicitîndu-mă pentru idee („un fardat egal 30 de minute de timp învins"), m-am repezit dansînd spre valiză, am deschis-o şi am început să cotrobăiesc după poşetă. Aveam de gînd să mă fardez îndelung, cu grijă, şi nu pentru un revelion oarecare, pentru revelionul nostru din foaierul Palatului studenţesc, pentru ochelarii lui Gil, blondul timid, plin de umor involuntar de la Dreptul cosmic. (Prietenului tău poţi să nu-i transmiţi chiar toată bătaia de cap pe care mi-o dădea pînă şi în — cu un gest teatral — tragismul înzăpezirii mele ; oricum, nu vreau să am un logodnic înfumurat.)

Fără nici o trecere, am renunțat însă la gîndul că voi apărea ostil de caraghioasă într-un tren înghețat, printre călători plictisiți sau nervoși, scoși din troieni, care la ora aceea țineau să fie în altă parte și să vadă cu totul alte fețe decît machiajul meu.

Punînd poșeta la loc, am dat peste televizorul portativ. Cred că-l știi, de mărimea unei tabachere, primit acum doi ani. Cum nu mă gîndisem la el pînă atunci? L-am smuls aproape dintre lucrurile ce-mi umpleau cu prisosință valiza și l-am strîns la piept ca pe un talisman, ca pe o fericire pierdută și recîștigată, la care aveam tot dreptul. Voi transforma acum cantonul, îmi venea să strig, într-o sală în care, în ciuda tuturor troienilor prăbușiți peste căile ferate, în ciuda somnului clandestin (revoltător ca și troienii) de la etaj, va pătrunde, misterioasă și feerică, noaptea Anului nou. Voi vedea lumea din care fac parte și din mijlocul căreia numai arbitrar sînt exclusă pentru cîteva ore, voi auzi cîntece și cuvinte, limbaj articulat (și m-am uitat triumfătoare spre telegraf), voi vedea perechi înlănțuite în dans și, poate, trenuri neamorțite care pleacă sau intră în gări animate...

Entuziasmul m-a părăsit cînd să apăs pe buton. Minusculul aparat se defectase la cabană, cînd mergea, cînd nu, acumulatorul era, probabil, aproape descărcat și mă temeam că nu va mai funcționa de loc. Ezitam să am confirmarea brutală a acestui fapt, preferam să nu-mi infirm ipoteza că la un simplu gest mă pot pune în legătură cu restul lumii. Dar e exclus, protestam în gînd. Voința mi se concentrase în vîrful degetelor atît de mult, că aș fi putut pune în mișcare mașina cea mai inertă. Am deschis aparatul. Lumina a pîlpîit de cîteva ori, apoi s-a restabilit și pe ecranul de mărimea unei cărți de joc a apărut figura binecunoscută a unui actor comic care povestea, întrerupt mereu de rîsetele ascultătorilor ce nu se vedeau, ca și cum buna dispoziție i-ar fi transformat pe de-a-ntregul în hohote, ultima lui peripeție cu nevasta. L-am urmărit un timp, dar umorul destul de relativ, gustat, desigur, altfel de către inșii amețiți de dans și răcoriți de bere, m-a cam dezamăgit și, cu un fel de lăcomie de a nu mă stabili într-un loc, de a cutreiera peste tot unde există lume și mișcare, am schimbat canalul. Un post nu l-am putut recepționa și am schimbat din nou. Se transmitea de la clubul unei mari uzine din Capitală, din sala de dans. Era o atmosferă tipică de revelion, cu perechi plutitoare printre panglici colorate, cu zîmbetul acela unanim, risipit pe toate figurile, unificîndu-le, cu muzica străbătută de un fior necunoscut, sesizabil numai în nopțile de Anul nou, venind ca din alte lumi. Mă simțeam pentru moment acolo, în mijlocul acelei mulțimi necunoscute, dar plină de familiaritatea pe care o

degajă pretutindeni această noapte unică. Chiar așteptam cu o teamă fierbinte să-l zăresc o clipă, în învălmășeală, pe Gil, cu nostima lui stîngăcie anulată de însuflețirea generală ; aș fi părut mirată că dansează cu altcineva, dar sigură că n-a știut că sînt acolo și că, văzîndu-mă, la dansul viitor o să mă invite. Am urmărit, un timp, uitată, cascada de entuziasm, pînă cînd freamătul constant m-a obosit. Am căutat un alt post și am dat peste un buletin de știri. „Dragi telespectatori — spunea crainicul —, e ora douăzeci și trei și șaisprezece minute. Vă prezentăm în continuare cîteva știri scurte din țară. După o luptă înverșunată cu zăpada, dusă timp de mai multe ore de echipele de tineret din localitățile apropiate, mulți dintre ei sosiți direct din sălile de dans, trenul accelerat..." Era un tren din nord. Atenția mi-a sporit. „Se așteaptă ca trenul de persoane..." Ecranul a pîlpîit scurt și s-a stins.

S-a lăsat o liniște nefirească, materială, accentuată de țăcăniturile telegrafului. Am rămas descumpănită și ascultam liniștea, neînțelegînd-o, neștiind ce caută acolo, de unde venise. Abia după cîteva clipe am început să zgîlțîi aparatul, să-l întorc, să-l lovesc, voiam să-l oblig să continue știrea referitoare la trenul pe care-l așteptam, de acolo de unde o întrerupsese, deși înțelegeam că acum crainicul a trecut la altceva, poate a încheiat.

Mă înconjura liniștea masată pe spațiul îngust al unei încăperi de canton. Era o liniște dușmănoasă, solidară cu troienii care mă împrejmuiau și cu somnul de deasupra. Se produsese și ultima ruptură dintre mine și toți oamenii de pe Pămînt și în golul lăsat simțeam acut înzăpezirea ce mă asalta circular, urca scărița la etaj, se concentra în somnul de acolo și se răspîndea din nou în toate părțile, impenetrabilă. Ochii mi s-au oprit, absenți, pe ceasul din perete și, tot absenți, pe ceasul meu de mînă. Am reținut mecanic că al cantonului grăbea cu patru minute.

Am început să mă plimb, tropăind cît puteam de tare. Am mai provocat o dată, fără speranță, televizorul și l-am așezat la loc în valiză. Am scos un teanc de ilustrate care înfățișau punctele turistice ale ținutului. O selecție rapidă : pe cele cu peisaje de iarnă le-am lăsat în valiză, ca o sancțiune aplicată anotimpului, cu cele inundate de soarele verii m-am îndreptat spre măsuța plină de registre a cantonierului. Le-am adresat întîi pe toate — acasă, prietenelor, lui Gil, îngrijitoarei de la cabană, apoi m-am concentrat să redactez textele...

Și acum să fim atenți. Norul acela ajunge în dreptul soarelui și trebuie să urmărim reacția păsărilor.

Dia citește gradația luminii și umiditatea atmosferică, își privește ceasul și se instalează în fața aparatelor.

— Ţi-am spus amănunţit toate acestea, reia după un timp, nu pentru că ar prezenta un interes în sine, ci ca să înţelegi ce a urmat. Ca să înţelegi uimirea mea amestecată cu spaimă cînd am auzit la fereastra cantonului nişte voci bărbăteşti intonînd un fel de serenadă. Reţine că cel mai apropiat sat se găsea la peste douăzeci de kilometri, iar trenul care trebuia să mă ia în ajun zăcea înzăpezit la alţi vreo douăzeci şi, judecînd după somnul fără vise al cantonierului, nici n-avea să-şi facă apariţia înainte de zorii zilei. Circulaţia era complet paralizată şi pe şosea, iar în ce priveşte mila cerului de a-mi trimite o brigadă artistică spre trecerea mai plăcută a vremii şi spre delectarea mea sufletească aveam toate motivele să fiu sceptică. Rămăsesem astfel nemişcată, mai mult preocupată de descifrarea misterului decît speriată propriu-zis.

S-a deschis, în sfîrşit, uşa şi, ca aruncaţi de viscol, au intrat, întîi cineva cu o mască aproximativ animalieră, cu două coarne, învelit într-o pelerină roşie, apoi doi bărbaţi încă tineri, îmbrăcaţi în bluze de piele, unul cu mustaţă.

— Primiţi Cerbul ? a întrebat unul dintre ei, satisfăcut de uimirea ce, probabil, nu reuşeam să mi-o ascund, în timp ce încornoratul îmi făcea o reverenţă.

Nu pot spune că nu mi-a plăcut apariţia lor. În starea în care mă găseam, m-aş fi bucurat să intre şi un toreador cu adversarul lui cu tot.

— A, şi ce coincidenţă ! a observat mustăciosul ceasul din perete. E tocmai douăsprezece, aducem Anul nou.

Ştiam că pînă la Anul nou mai sînt patru minute, dar n-am vrut să le stric bucuria, care era, desigur, sinceră. Mi-au expus o urare rimată, am rîs din toată inima şi le-am răspuns cum m-am priceput în vers alb.

După ce Cerbul a urcat cîteva trepte pe scăriţă şi a bătut cu coarnele în uşa de sus, au pogorît de acolo cantonierul, cu paltonul îmbrăcat peste pijama, şi amfitrioana, în capot, cu un jerseu verde.

Gazdele nu păreau surprinse, se putea deduce că vizita avusese loc şi anul trecut. De altfel, şi coborîseră cu o sticlă de ţuică şi două pahare. S-au îmbrăţişat zgomotos cu noii veniţi şi au început să drămuiască băutura, mie şi cantonierului revenindu-ne, nu pricep conform cărui criteriu, prima serie de pahare. Unul dintre însoţitorii Cerbului a pus pe măsuţă un radio portativ, i-a dat drumul, era muzică de dans, şi a invitat-o pe gazdă.

— O, lasă-mă, a zîmbit ea, dar realmente speriată, eu mi-s bătrînă, luaţi-o pe domnişoara.

N-ai decît maximum treizeci şi şase de ani, îmi venea să-i spun, eşti voinică şi n-ai fost niciodată internată într-un spital. Dar eşti într-adevăr bătrînă pentru că eşti departe, şi

depărtarea e o bătrînețe a tuturor vîrstelor. Ești bătrînă pentru că nu te invită nimeni la dans decît în noaptea de Anul nou și atunci ți-e frică. Mai ții minte pașii de dans pe care i-ai învățat avînd partener un scaun bătrînesc într-o casă veche de provincie, n-o să-i uiți nici cînd o să mori, îi rememorezi și acum cînd croșetezi : un-doi-trei, dar ți-e frică să-i faci și-ți dai seama că de fapt numeri firele pe andrele cînd îți împletești sfetere verzi. Ești bătrînă pentru că în noaptea de Anul nou dormi cu cantonierul alături și nu aștepți ora douăsprezece, ci ora șapte, cînd trebuie să te scoli să dai grăunțe găinilor...

Poate i-aș fi și spus-o, eram în stare pentru că mă revoltase refuzul ei, dar între timp mă luase la dans nu candidatul ei, ci Cerbul...

— Nu ți-e rece ? întreabă Dia, simțindu-se oarecum vinovată că soarele ajunsese pe linia dealului din apus și căldura ceda progresiv. Știi, prietenul tău cu ochelari și viitorul meu soț mă necăjește că în timp ce el e delegat la congrese internaționale, în marile capitale ale lumii, eu îmi fac practica aici, în marginea acestei păduri. Trebuie să mă laud totuși că sînt propusă pentru la anul să însoțesc zborul rîndunelelor pînă la piramide.

— Te vei transforma deci într-o rîndunică ?

— Da, într-o rîndunică mai comodă, care va călători cu bilet pe puntea unui vas. Dar unde-am ajuns ? La dans, parcă. Și tace cîteva clipe, ușor tulburată. O, m-au nins și cu confeti, încearcă Dia să se înveselească, dintr-un perforator de hîrtie găsit pe masă, lîngă telegraf... Nu, a fost ceva straniu. Uneori dansez indiferentă, dansul mi se pare excesiv de lung și comand în gînd, de zeci de ori, orchestrei să înceteze. Alteori mă abandonez complet unui fel de amețeală dulce și tulburătoare, între mine și celălalt se stabilește o unitate derutantă, simt că mă revărs dincolo de limitele mele, că la rîndul meu sînt invadată de ceva străin, dar pe care nu-l mai simt străin și mi-l asimilez. Un fel de dispariție a contuurelor, ceva asemănător cu senzația pe care o ai cînd stai pe plajă și privești la nesfîrșit marea, nu în larg, ci la hotarul ei nedefinit cu țărmul și cînd, după un timp, nu mai simți greutatea corpului pe nisip, ci ai impresia ciudată că ești în apă, că mișcările ei te pătrund prin toți nervii și te-ai făcut una cu ea. Atunci, nu știu de ce, din pricina oboselii pe care n-o mai simțeam, din cauza ambianței burlești, cu totul opusă a tot ce se înțelege prin revelion, ori a măștii puerile dincolo de care nu știam ce se ascunde și care îmi însoțea toate mișcările, integrîndu-se în ele, ajunsesem subit părăsită de voință și dominată de acel Cerb antipatic și misterios. A trebuit

să-mi adun toate puterile pentru a-i şuiera lîngă coarnele făcute dintr-un băţ îndoit : Plecaţi de aici !

Eram ameţită, aproape să cad, cînd s-a desprins de mine şi a clămpănit de cîteva ori cu botul de lemn spre tovarăşii săi.

— Cerbul spune că e timpul să-i colindăm pe pădurari, a tălmăcit unul dintre ei. Şi au plecat, iar cantonierul, după ce a studiat sumar banda telegrafului, i-a dat întîietate soţiei pe scăriţă în sus.

Cerbul rămăsese însă acolo. Nu mă uitam la el şi simţeam că nici el nu mă priveşte. Aş fi vrut foarte mult să ştiu cît e ora, dar nu mă uitam la ceas, să nu-mi interpreteze gestul ca un semn de stinghereală. Voiam să par liniştită, să-mi recapăt individualitatea.

— Dar n-am făcut cunoştinţă, am auzit o voce metalică, totuşi melodioasă, în timp ce el se aşeza pe patul de campanie, lîngă valiza mea. Cum zici că te cheamă ?

— Dia, am răspuns şcolăreşte, sub impresia aceleiaşi stăpîniri ce o exercita asupra mea.

— E un diminutiv, nu ?

— Întocmai.

— Hm ! Oricît îmi sfarm creierii, nu pot găsi alt nume cu terminaţia asta decît Paşadia, dar acela era un erou de roman.

— Şi eu n-aş îndeplini condiţiile...

— Cu diminutiv, nu. De ce porţi diminutiv ?

— Fiecare purtăm cîte o mască. A mea e diminutivul.

Şi-a aruncat pelerina, poate îi era cald lîngă sobă, şi-a dat jos masca, a mîngîiat-o uşor, cum mîngîi capul unui cîine, şi a pus-o cu grijă alături. Atunci ne-am privit în ochi. Avea ochii negri, dar nu un negru ca al obiectelor, un negru profund, ca al întunericului. Nu ştiu dacă faţa îi era frumoasă, niciodată n-am ştiut ce se înţelege prin frumuseţe la bărbaţi, era expresivă şi dominatoare ca prăpastiile. Poate faptul că ne priveam de cîtva timp fără să ne spunem nimic ne-a făcut să izbucnim deodată în rîs.

— A, cerbii ştiu nu numai să vorbească, am zis, ştiu să şi rîdă.

— E un obicei străvechi, a zîmbit stins spre masca de pe pat, poate contemporan cu jocurile dionisiace, poate mai de demult. În copilărie l-am apucat. Se spunea că cine joacă Cerbul capătă în momentele acelea puteri supranaturale. Eu îl joc, de cîţiva ani, în fiecare noapte de Anul nou, dar nu mă investeşte cu nici un fel de puteri. Tot ce reuşeşte să facă e că mă transportă în copilărie şi nici nu-i cer mai mult.

— Tu..., îţi spun aşa pentru că vorbesc cu un cerb, am încercat să-mi scuz familiaritatea ; şi cu viclenia nevinovată cu

care femeile provoacă mărturisirile bărbaţilor : de ce nu te-ai dus cu prietenii tăi ?

Era inteligent, n-a recunoscut că rămăsese pentru mine.

— Ei lucrează la Institutul de înnobilare a pădurilor şi s-au dus să-i felicite pe pădurari. De altfel, ne-am dat întîlnire peste o oră la cabana de unde deduc că ai picat.

— Şi tu de unde pici ?

— În zece minute îţi voi arăta de unde. Şi s-a ridicat să plece. L-am imitat ca la comandă.

— Adună-ţi ilustratele, mi-a poruncit cînd să ieşim pe uşă. Nu s-ar putea spune că logica e chiar la ea acasă în cantonul ăsta. Ştii că eşti înzăpezită şi scrii, cu toate astea, ilustraţii. Poate n-ai aflat că scrisorile cele mai incandescente, mai fermecătoare, vin de la persoana aceea neasemuită pînă la noi în modul cel mai banal : cu trenul. Şi trenul care să-ţi ducă mesajele stă nemişcat undeva, nu te poate duce nici pe tine. E egal cu a le trimite în Vega.

— Dacă vreau, le trimit în Vega şi o să ajungă, m-a înfuriat cinismul lui.

— Ne-am urcat în sania-elicopter. Era un vehicul mic, de două persoane. M-a izbit un lucru pe care-l ştiam, dar atunci cu toată concreteţea, anume : linia ferată pe care circulă două trenuri pe zi, moartă acum din cauza unor troieni prăbuşiţi, în apropierea contrastantă a acestei cutii zburătoare cu care puteam ajunge la facultate înainte de sfîrşitul revelionului. Numai conştiinţa poate înregistra salturi şi rămîneri în urmă atît de incompatibile. Şi aveam să constat asta la un mod nu mai puţin direct.

Zborul a durat, probabil, mai mult de zece minute, din pricina viscolului care ne devia mereu spre stînga şi ne obliga la ocoluri. Mă simţeam însă nespus de bine în lupta aceasta cu el, luptă neputincioasă pentru el, cu victoria asigurată de partea noastră. Sub noi, deasupra, de jur-împrejur — întunericul nemărginit. Ghiceam undeva, dedesubt, prezenţa masivă a muntelui încremenit în zăpezi. Era mare şi supus, îl dominam atît de mult că, dacă aş fi strigat, îmi făcea impresia că aş reuşi să-l trezesc. De vreo două ori, printre brazi, am zărit o lumină, singura în toată întinderea, care trebuie să fi fost cabana părăsită în ajun. Dorinţa de-a ajunge la facultate mă făcuse pînă atunci să mă gîndesc numai înainte, la călătoria cu trenul, la colegi, la bal. Era o formă a mea de luptă cu înzăpezirea. Un gînd legat de aceste ţinuturi ar fi o aprobare faţă de nedreptatea naturii, hotărîsem. Gîndul meu e acolo, unde trebuie să ajung, o forţă în direcţia

mişcării, nu o frînă a acesteia. Dar lumina de la cabană îmi clipise prieteneşte, familiar, îmi readusese atmosfera tinerească de acolo, prieteniile celor două săptămîni de vacanţă şi chiar voiam, acum cînd speranţa de-a mai pleca cu trenul în noaptea aceea mă părăsise, să mă întorc cu Cerbul la prietenii de acolo, să fac revelionul cu ei.

Şi iată că am ajuns.

Nu ştiu dacă ai fost într-un punct de acest gen, eu auzisem de existenţa lor, dar nu văzusem nici unul şi documentarea aceea neprevăzută părea o coborîre înfricoşătoare pe celălalt tărîm.

M-am trezit într-un fel de peşteră, unde cele cîteva aparate nu reuşeau s-o facă cît de cît ospitalieră.

— Odihneşte-te, mi-a arătat Cerbul un pat acoperit cu muşchi. Şi s-a aşezat în faţa unui tablou de comandă. Lumina s-a stins înainte ca eu să reuşesc să studiez mai amănunţit ambianţa.

Pe panoul de comandă au scăpărat cîteva semnale luminoase, şi afară s-a pornit un vînt, altul decît viscolul cu al cărui vuiet mă obişnuisem. Era un vînt aducător de furtună, cu tunete la început îndepărtate, apoi din ce în ce mai aproape, explodînd în gura peşterii. Fulgere trosneau la scurte intervale, şi în pîlpîirea lor colţii de piatră se aplecau parcă spre mine, ameninţînd să se prăbuşească. Cîţiva lilieci au fîlfîit spre fundul hrubei, făcîndu-mă să nu mă uit în partea aceea. Îmi ţintuisem acum privirile numai spre silueta Cerbului, pe care o vedeam încordată, în zarea fulgerelor, la masa de comandă. Mă făcusem mică, gata să mă pierd în peretele de stîncă, pînă cînd vîntul a împrăştiat ploaia ce curgea nemilos, biciuind brazii, sfredelind omătul îngheţat, şi treptat s-a liniştit. Se potolise parcă şi viscolul, cum s-ar fi răzbunat în furtuna aceea concentrată, şi de afară a început să curgă o părere de lumină, poate a zăpezii, poate a zorilor pe care-i aşteptam cu toată fiinţa. Am simţit ochii Cerbului fixîndu-mă şi un rîs scurt a înfiorat peştera, aproape ca zborul liliecilor.

— Sînt regele stihiilor, părea să glumească Cerbul.

— Eşti într-adevăr regele stihiilor, am repetat aproape convinsă.

— Să-ţi prezint şi pe supuşii mei.

Un boncăluit sălbatic s-a auzit dincolo de gura peşterii, după care Cerbul s-a ridicat şi a venit lîngă mine. Peste cîteva secunde, speriat, gîfîind ca alungat de cineva, a intrat un cerb adevărat şi, cu paşi nesiguri, s-a apropiat de noi. Îi

zăream coarnele maiestuoase și parcă le simțeam înghețate în întuneric.

— Bătrîne prieten, i s-a adresat stăpînul lui și l-a bătut ușor pe grumazul încordat. Du-te acum, bătrîne sfetnic, închină-te domniței și du-te ! O clipă, cît cei doi s-au privit, mi s-a părut că seamănă într-adevăr. Aceeași liniște impunătoare la amîndoi, sub care trăia un freamăt ascuns.

A pus mîna pe umărul meu.

— Îmi e supus, l-am auzit după ce animalul ieșise, dar e mai tare decît mine. Și vocea nu mai avea duritatea aceea metalică, ci trăda o neliniște greu stăpînită. Înainte de a lucra aici eram un bun vînător. Îl împușcam. Și n-aveam remușcări. Acum îl cunosc prea bine, îi știu cele șaisprezece modulații ale vocii, îi am „cuvintele" înregistrate pe bandă. Îl pot speria, îl pot chema, îl pot trimite într-un pisc sau în altul. Și mă ascultă. N-aș mai avea însă tăria să-l împușc.

— Dar asta nici nu-i o tărie. Tu ești Cerb. El e prietenul tău.

— Să renunțăm la ora de dirigenție, a ripostat vocea din nou metalică. A, uite-o și pe dumneaei ! Ce deosebită onoare ne faceți, prințesă !

A luat în brațe o vulpe care nu știu cînd intrase. Nu știam că vulpea e atît de mică s-o poți lua în brațe. Continuam să mă cred pradă unui vis sau descinsă într-un basm și vedeam animalele uriașe, la proporțiile cu care le investiseră poveștile copilăriei. Mi-a pus coada vulpii în jurul gîtului și a rîs iar :

— Uite și un dar de Anul nou !

— E udă, am vrut s-o îndepărtez, neputînd suporta analogia dintre corpul viu, speriat al animalului și o blană inertă, care decorează decolteurile la serate.

— A fugit de ploaie, mi-a explicat Cerbul. Ceea ce ai văzut nu era o demonstrație ca să te intimidez, cum probabil o judeci, ci pur și simplu vream să vezi cu ce mă ocup. Putem face să plouă în decembrie, după cum provocăm viscolul în iulie, cînd aduni tu scoicile pe plajă. Le studiem limbajul și pentru asta le punem în situațiile cele mai diferite. Dacă nu te plictisești, îți pot pune un concert întreg înregistrat pe bandă, dar te vei trezi cu cîteva zeci de spectatori, printre care și unii mai puțin politicoși.

— Ești regele stihiilor.

— Sînt un rege blazat. La început eram încîntat de orizonturile noi pe care domeniul acesta mi le deschidea. Orizonturi noi ! Vorbe, vorbe, vorbe... Fără pasiune, totul nu e

decît vorbe. Şi pasiunea m-a părăsit. Stau cîteva luni exilat într-o peşteră, printre lilieci...

— Dar...

— Asta-i, că nu există dar. Vorbesc cu vulpile şi urşii.

— Există dar. Dar Antarctica, dar scafandrii, dar cosmonauţii? Există atîţia dar. Ţi-i dor de fotoliul tras lîngă sobă şi de cuvintele încrucişate dezlegate de bunici? Avem altceva mai important de descifrat. Tu descifrezi graiul unei lumi lîngă care am trăit zeci de mii de ani fără s-o cunoaştem, pe care am admirat-o, de care ne-am temut şi n-am înţeles-o. Spui: vorbesc cu urşii ca şi cum ai spune: vorbesc singur. Da, vorbeşti cu urşii. E puţin?

— Parcă-ţi spuneam că orele de dirigenţie mă plictisesc.

— Plictiseala e un atribut al trecutului.

— Am vrut să mă afirm şi nu fac decît să mă plictisesc. Vreau glorie, pricepi? Nu mormăitul urşilor.

— Da, eşti un om al trecutului.

— De ce? Am apărut în viaţa ta o dată cu Anul nou. Sînt Cerbul Anului nou.

— Era fără patru minute. Tu eşti cele patru minute ale anului vechi. Şi nu eşti Cerb, ci o mască, un diminutiv.

Vorbeam aproape şuierat. Poate începusem să-l iubesc pe omul acela. Aş fi vrut să rămînă pentru mine Cerbul meu frumos, puternic. dominant. Nu mai cred de cînd eram mică în supranatural, dar îmi plăcea să văd în el acea forţă pe care-o cunoaştem numai în momentele mari, decisive, cînd descoperim că sîntem atotputernici. Şi el era frumos şi i-ar fi stat bine forţa aceea. N-o avea, era slab, se complăcea în a fi învins de propria-i slăbiciune. Cînd dirijase furtuna mă simţeam mică, fără puteri lîngă el, cînd stătea de vorbă cu cerbul îl admiram. Constatam acum că nu era decît purtătorul unei măşti, aşa cum îl cunoscusem în cantonul pustiu, asaltat de zăpezi.

— Uite ce e, şi-a încercat din nou vocea metalică, autoritară şi braţul lui îmi cuprinsese spatele, te văd o fată inteligentă, evoluată, sper că nu aştepţi să-ţi fac curte. Ar fi şi caraghios. Ştii ce ai de făcut. Vreau să ajungem şi la o ţuică fierbinte, la cabană. Sau, dacă preferi, la un dans. Să nu ne pierdem timpul...

Am sărit în picioare şi i-am strigat:

— Eşti un mecanism. Şi ploaia ta, şi fulgerele sînt mecanice ca tine. Nu ştii decît să apeşi butoanele la masa de comandă. Ai învăţat graiul urşilor şi l-ai uitat pe al oamenilor...

— Dezbracă-te ! m-a întrerupt netulburat, cu glasul egal. Ţipi degeaba. Cerbul nu te înţelege.

— Nu aminti de cerb ! am mai strigat în timp ce o luasem la fugă în jos, printre brazi. El înţelege, tu n-o să înţelegi niciodată nimic.

— Eşti nebună, l-am auzit de departe. Unde-o apuci ? Te duc cu elicopterul. Unde vrei să mergi ? Nici n-ai tren. Cum ajungi la canton ?

Viscolul încetase şi din cerul senin cobora dimineaţa, limpede, monumentală. Alergam pe coastă în jos, alunecam, îmi ştergeam lacrimile, alergam din nou. Simţeam că departe, neauzit, trenul alerga spre mine, eliberat din strînsoarea troienilor, de tinerii aceia plecaţi din sălile de dans, cu confeti în păr, pe umeri. Eram mai aproape de ei decît de omul a cărui voce o mai auzeam urmărindu-mă. Ei erau mesagerii Anului nou şi plecam ca spre o întîlnire cu ei. Roţile trenului o să-mi aducă mişcările lor, entuziasmul lor necunoscut, apropiat. Îmi era dor de ei şi alergam spre trenul pe care ei mi-l trimiteau.

Aşa m-am despărţit de el, zîmbeşte Dia ca unei amintiri. Acum, de departe, îmi pare că nici n-a existat; că n-a fost decît întruchiparea slăbiciunilor noastre, a balastului, a inerţiei de care ne-am eliberat. Cele patru minute vechi care încearcă să pătrundă în noul an, în fiecare etapă nouă a noastră. Ceea ce a dispărut. Masca. Certitudinile sîntem noi şi lumile mari sau minuscule pe care le descoperim.

Seara ne învăluia odihnitoare. Odihna se întemeiase, necesară, şi în cuiburile rîndunelelor în care micii navigatori, prietenii Diei, visau poate un soare larg, căzînd pieziş pe piramide..

B. MIRCEA*
(Scăeni-Ploiești)

VAARAL

„Nemo sibi nascitur" **

Vaaral era un ținut neobișnuit și îndepărtat. Solul îi era transparent ca o mare. Ziua se întindea plat și orbitor. Noaptea lumini porneau din adîncuri, deformînd fețele noastre devenite livide. În străfundurile lui ardea un miez de foc verde. Apoi apăreau pe cer doi aștri mici și roșii, și chipurile noastre căpătau acel amestec hîd de culoare roșie și verde. Și-n goana lor nebună și sinuoasă pe bolta neagră deformau figurile tovarășilor mei, încît privindu-i nu-i mai recunoșteam, simțindu-mă o clipă, o groaznică clipă singur.

Nu-mi plăceau nopțile și o presimțire rea mă făcea să-mi chem tovarășii în navă, iar ei veneau cu părere de rău, căci nimic nu era mai straniu decît nopțile acelui tărîm.

Ce lucru minunat era totuși că puteam trăi pe Vaaral, lipsindu-ne de costumele protectoare. Am și acum în amintire ființe ciudate, cu aripi și chip omenesc ce veneau în preajma noastră. Cred că le atrăgeam pentru că semănam la chip cu ele. Rămîneau mult timp lîngă noi, apoi surîdeau cald și se ridicau în aer. Într-o seară, una se opri între mine și And, privindu-ne cu ochii ei de femeie frumoasă. And îi făcu un semn cu mîna, zîmbindu-i trist, nu știu de ce. Și aceasta e ultima imagine pe care i-o păstrez: o față umbrită de tristețe. Ultima, căci în acea seară cei șase tovarăși ai mei dispăruseră în masa verde și sunătoare ca un talger peste care treceam ades.

---

* B. MIRCEA s-a născut în anul 1937. A făcut liceul teoretic în orașul Bacău, iar apoi a studiat la Facultatea de electrotehnică din Timișoara, pe care a absolvit-o în 1963. În prezent lucrează ca inginer la Fabrica de geamuri Scăeni, regiunea Ploiești.

** „Nimeni nu se naște pentru sine" (în l. lat.)

Cînd am alergat la țipetele lor muribunde, n-am mai apucat să văd din înfiorătorul spectacol decît brațele lor contorsionate dispărînd încet, supte de o forță nevăzută. Degeaba mi-am descărcat arma în masa criminală, n-am putut salva pe nici unul. Agățat de o stîncă transparentă, zăcea And cu trupul zdrobit de la jumătate. Am ridicat ceea ce a mai rămas din el și, în prada unei grabe neomenești, am alergat spre navă, depunîndu-i rămășițele în hibernator. I-am oprit astfel orice proces de descompunere. Apoi, sub lumina roșie a celor două luni, am așteptat lîngă locul catastrofei. Am plîns atunci, iar păsările acelea ciudate cu chip de femeie frumoasă veniră aproape și le văzui strălucindu-le în ochi lacrimi.

Cred că înțelegeau ceva, sînt sigur că înțelegeau ceva, posibil e să fi înțeles totul. Și prăbușindu-mă pe o piatră, le-am spus spectralelor apariții strînse roată în jurul meu cît de singur sînt și cît de departe de oameni.

Le-am spus-o liniștit, din tot sufletul, de-a fir-a-păr. Cred că mă scrîntisem.

M-am tîrît spre navă, unde am dormit zile și nopți nenumărate. Dar înainte de a adormi, în acel moment în care organismul nevoind să doarmă adoarme totuși, o idee sosi. Sosi și rămase trează în haosul de gînduri și chiar după ce haosul se dizolvă în nimic.

. . . .

...Chirurgia. Eu, nefiind specialist în materie de vivisecții, mă amuzasem totuși în tinerețe creînd mici monștri : pisici cu cap de iepure, cîini miriapozi...

Și totuși să plantez encefalul lui And în trupul unui animal din aceea lume era o treabă riscantă. Dar nu aveam acolo posibilitatea de a-i prelungi mult timp moartea aparentă. Unicul mijloc de a-l salva pe And era să găsesc un animal asemănător fiziologic omului.

Fauna acelor locuri, fiind de o mare diversitate, îmi furniza una după alta ființele cercetărilor. Cred că toate au trecut prin filiera observațiilor mele. Țin minte că au fost două luni de muncă cruntă, în care totul părea zadarnic. Cînd începusem să caut animalele prin hrube, cînd aparatele analizoare se deconectau, protejîndu-se de efort, și cînd acest edificiu înălțat pentru salvarea unei vieți omenești se năruia, am găsit ceea ce îmi era necesar. Ochii mi s-au închis fără voie și o toropeală leșioasă mă cuprinse ; puteam să-l salvez pe And.

Și abia atunci am privit cu alți ochi ființa ultimelor mele experiențe. Era monstruoasă. Cîte gînduri mă podidiră în acea clipă ! Am încercat să mă închipui trezindu-mă sub înfățișarea lui, dar nu reușii. Ce trebuie să fac ?... Și atunci niște gînduri fără cap și fără coadă, nedefinite mă înfiorară. Dar erau atît de palide... Și totuși simții că amplificate însemnau foarte mult. Poate aveam să fac un mai mare rău decît poate face moartea. Nu, nu cream un monstru, ci schilodeam, mutilam un trup frumos, un om. Și

încă în ce chip! De unde am căpătat acea îndrăzneală să mă arunc în necunoscut? Poate pentru că niciodată nu putem fi atît de frumoşi pe cît sîntem de inteligenţi, de buni, de generoşi, într-un cuvînt: de oameni.

Dar cum de mi-am permis, în singurătatea acelei lumi, să gîndesc astfel? Cine putea să mă aprobe, cu cine mă puteam consulta, care judecător imparţial ar fi putut decide absolvindu-mă de răspundere? Dar oare exista undeva un asemenea criteriu? Exista însă acolo în adînc, în moarte. În moarte era singurul care putea alege. Şi am încercat să-l întreb pe And. Am făcut tot ce se putea face pentru a-l readuce un moment într-o stare de conştienţă şi a-l întreba. Dar am încetat reanimarea cînd mi-am dat seama că-l ucid definitiv. Martori mi-au fost cerul acela străin şi aştrii lui roşietici. Şi, scăldîndu-se în razele lor şovăitoare, mîna mea pluti tremurînd spre scalpel.

. . . .

Nenumărate zile l-am ţinut sub narcoză, aşteptînd să se sutureze ţesuturile. Şi în tot acest răstimp nu m-am putut dezlipi de lîngă masa pe care el respira rar şi regulat, desfăcîndu-şi larg orificiile răsfrînte de deasupra gurii fără buze şi umflîndu-şi toracele alb şi inelat.

E greu de spus ce am simţit cînd s-a trezit. Există clipe făcute să le consumăm, în totalitate de unul singur, nemairămînîndu-ne nici măcar amintirile.

Trupul său de un alb străveziu începu să tremure, gura i se căscă enorm, despicîndu-i partea de jos a feţei. Şuiere ca gemete ascuţite se auziră, iar printre ele am putut distinge frînturi de cuvinte, în timp ce limba lui bifurcată se zbătea, căutînd să le articuleze.

Înlemnisem. Nu-mi trecuse prin minte că voi sta faţă în faţă cu el. Mi-am dat seama că în curînd va deschide ochii şi văzîndu-se mă va întreba... Nu, asta niciodată. Şi, cuprins de groază, am fugit din sala de operaţie şi, mic şi vinovat, m-am aciuat, tremurînd, într-o cabină alăturată de unde puteam să-l văd şi să-l aud fără ca el să ştie.

Voiam să se dezmeticească şi singur să ajungă la o concluzie, singur să decidă.

Corpul i se răsuci, se clătină, pleoapele i se desfăcură leneş şi ochii lui mari şi luminoşi, ca două monede încinse, i se rostogoliră în orbite, privind în jur şi cercetîndu-se.

O voce se auzi atunci şovăitoare: „Nu aiurez, de bună seamă, de vreme ce vreau să-mi mişc mîinile, şi ele se mişcă".

Îşi trase cu mare greutate mîinile de sub el şi, ducîndu-le în dreptul ochilor, le privi lung, întorcîndu-şi pe toate părţile labele albe şi descărnate. Se pipăi pe abdomen, pe spate, se răsuci apoi, prăvălindu-se de pe masă pe cele două picioroange cu labe de amfibie. Cu membrele desfăcute făcu un pas, încă unul (cît de bine ţin minte toate astea!) şi se prăbuşi apoi ca secerat.

Violenţa acestui şoc pe care-l aşteptam îi putea fi fatală, el însă îşi reveni şi începu să se studieze metodic, făcînd cunoştinţă cu sine însuşi.

Se întuneca, iar eu stăteam mai departe pironit în fața geamului, nereușind să mă dezlipesc de acolo. Stăteam ascuns și îi priveam lui And mișcările neîndemînatice. Și cred că în mintea mea mai existau ținuturi neumblate, de vreme ce gîndurile mi se rătăceau unul după altul. Și în această rătăcire a minții, în care tot ce ar fi trebuit să fie riguros definit devenise șters, îl vedeam numai pe el, apariție spectrală, care își privește într-o placă de crom ființa nemișcat, mut, o stană.

Iar eu stăteam mai departe pironit și-l priveam.

O rază a aștrilor nopții lunecă tăcută prin hublou, însîngerînd întreaga lui oglindă. And își duse labele la ochi, se întoarse greoi și, printre degetele-i răsfirate, văzui cum se prefiră o lumină sîngerie, apoi ochii săi, două lumini roșii, apărură atît de inumani, încît, pradă deznădejdii, am început să alerg pe culoarele întortochcate ale navei, trăgînd cu urechea la pașii lui grei și rari, la zgomotul făcut de ușile trîntite, prin care ființa aceasta nouă trecea tragic.

M-am retras într-o cabină îndepărtată a navei. Acolo situația îmi apăru mai neclară, mai neliniștitoare. Simțeam necesitatea de a-l privi pe And, de a fi în preajma lui, mă atrăgea. Știam că voi fi legat de el pentru totdeauna. Acum însă trebuia să fie convins că e singur, singur să decidă.

Îmi fusese teamă de două lucruri : de sinuciderea sau de dispariția lui And în necunoscut, de fuga lui de oameni. Acum știam că And rezistase șocului. Încotro va îndrepta nava ? De aceea, tot timpul după decolare am privit prin ochiul micuț al hubloului, citind cerul, pînă cînd anumite semne îmi spuseră că ne îndreptăm către marginea Galaxiei spre Pămînt.

. . . .

Cu aceasta, cu revenirea noastră pe Pămînt, îndoielile mele ar fi luat sfîrșit. Pe Pămînt And și-ar fi recăpătat înfățișarea omenească, ba, mai mult, ar fi putut primi chipul lui de dinainte. Dar nu s-a întîmplat așa, căci un roi de meteoriți ne-a distrus motoarele și am eșuat aici, pe „Lebăda gri". Cunoșteam planeta aceasta. E o planetă tare posomorîtă. La primul contact cu ea poate nu ți se pare ; dar încercați să stați aici nu zece ani ca noi, ci doar cîteva luni numai... Laguna aceasta atotstăpînitoare... și plantele cu uriașe inflorescențe căzute într-un abandon dezarmant..., și viețuitoarele ei molatice și tăcute... Și apoi acest alb, și negru, și gri peste tot, și liniștea. Acum mi se pare că și liniștea a împrumutat ceva din acest gri sumbru. Cred că de aici i s-a tras și numele „Lebăda gri"...

Primele zile după asolizare m-am cufundat într-o stare de prostație. Se întîmplase o mare nenorocire, ce trebuia să fac nu știam atunci și doar prin hubloul care se afla la doi metri deasupra apelor moarte mă încumetam să țin legătura cu lumea de afară.

Mă bucurai totuși, căci știam că atmosfera e respirabilă.

A doua zi, după o noapte zbuciumată, am observat că nivelul apei a ajuns mult mai sus. Nava noastră se afunda în nămol. Și totuși nu mă încumetam s-o părăsesc.

Miezul zilei mă prinse tot în vecinătatea hubloului. La un moment dat, apele, pînă atunci calme, se încrețiră ca și cum ar fi căzut în ele un corp greu. Peste cîteva clipe, o umbră alunecă tăcută în apropiere. Era And într-o șalupă încărcată. I-am văzut ochii luminoși și fața lîngă geam și, surprins, am rămas de piatră. Dacă ar fi întors în acel moment capul aș fi fost descoperit. A făcut curse între navă și mal pînă seara. Se pregătea deci pentru o lungă detențiune pe „Lebăda gri".

A doua zi, hubloul era deja sub apă. Șerpi ciudați, înarmați cu un corn între nări, se izbeau de geamul meu, rînjindu-și boturile înrămate de un șir de dinți ca niște spade. Se străpungeau unul pe altul, servindu-se de corn ca de o suliță, apoi se devorau cu pofte de bestii. Îmi făcură greață.

Dintr-o cabină de deasupra, ale cărei ferestruici erau încă în atmosferă, urmăream activitatea lui And.

Aș fi vrut mult să fiu alături de el. Nu aveam încă tăria să-i apar în față, cu toate că acest lucru în noua situație era obligatoriu și inevitabil.

Și poate dintr-o slăbiciune într-un fel justificată aș mai fi stat ascuns dacă And n-ar fi fost atacat de monștrii din adînc. La început s-au ridicat din apă zeci de capete negre și hidoase. Au rămas ca niște semne de întrebare o clipă, apoi zvîcniră și în zbor lung căutară să-l străpungă cu cornul. And se apără cu înverșunare fie ferindu-se din drumul lor, fie ucigîndu-i cu arma. Coborîndu-mă în cabina de jos, am văzut în jurul navei apa viermuind de trupuri negre și șerpuitoare.

În acest timp, deasupra, unele dihănii se agățară cu colții de șalupă și, mișcîndu-se ritmic, o făceau să ia apă peste bordaj, iar altele treceau în salturi lungi și țintite pe lîngă And, îl copleșeau.

Și atunci nu m-am mai gîndit la nimic altceva decît că tovarășul meu nu trebuie să moară.

Am luat o bombă puternică și cu ea în mînă am apărut în cadrul chepengului navei.

Apariția mea, aruncarea bombei, strigătul către And ca să se culce pe fundul bărcii, explozia profundă, toate durară doar cîteva clipe.

Apoi suprafața apei se acoperi cu trupuri sfîrtecate și totuși bestiile nu încetară atacul asupra bărcii, prelingîndu-se peste bordaj ca să ajungă la And, care zăcea nemișcat pe fund.

Am sărit alături de el. După cîteva minute eram stăpîn pe situație. Apele se liniștiră. Mă aplecai vlăguit asupra lui And. Respira rar, abia perceptibil. Îmi amintii, așa cum zăcea întins, de ziua operației, de... Firul gîndurilor mi se rupse, un plescăit sec se auzi în spatele meu. Am știut că unul dintre acei monștri zvîcnise afară și era în zbor către mine. N-am mai avut timp să mă întorc. Trupul îmi fu zguduit și o durere atroce în spate, sub torace mă făcu să cad în genunchi, în timp ce privirea mea cețoasă căzu asupra fiarei care trecuse prin mine. Trupul îl zvîcnea în

carnea mea ca un apendice absurd și înfricoșător, botul rînjit se ridică...

. . . .

Cînd am ieșit din comă, And era aplecat asupra mea. Și, pentru că începusem să mă zvîrcolesc, căutînd să spun, să mă apăr, să-i explic, el îmi porunci cu vocea lui șuierată să mă liniștesc:

— Știu totul, am înțeles. Liniștește-te, liniștește-te! șuieră el febril, legănîndu-și capul mare și diform.

Cu mare greutate mi-am întins mîna căutîndu-i-o și am simțit strînsoarea fierbinte a labei lui, în timp ce ochii săi mă învăluiră într-o lumină portocalie și caldă. Am uitat pentru o clipă de nenorocirea noastră.

. . . .

Ne-am pregătit pentru un lung dacă nu definitiv naufragiu pe „Lebăda gri". Tot sau aproape tot conținutul astronavei l-am transferat pe un loc stîncos și înalt, și în piatră am săpat un șir întreg de încăperi, care aveau să ne fie unicul refugiu în această lume, căci din nava noastră mai rămăseseră deasupra apei doar cîțiva metri. În ziua în care aceasta dispăru cu totul, un fir nevăzut se rupse între noi și oameni.

Zilele treceau unele după altele. Perspectiva întoarcerii noastre pe Pămînt era ca și inexistentă. Și, cu toate că aceasta se va întîmpla totuși acum, trebuie să recunoașteți chiar și voi care ne-ați descoperit aici că aveam toate motivele să abandonăm orice speranță. Și totuși viața pe care am dus-o e departe de a fi fost searbădă. Am început un anumit studiu al planetei, un studiu privind unele laturi absolut particulare (căci, în mare, „Lebăda gri" nu mai era de mult un mister pentru pămînteni). Munceam așadar fără a avea siguranța că cercetările noastre vor fi vreodată de folos cuiva. Oricum speram, trăiam...

La început m-am obișnuit destul de greu cu înfățișarea lui And. Nu „greu" în sensul unei repulsii, ci pentru că nu-mi venea a crede că trupul acela străin de orice ar fi putut zămisli Pămîntul și partea lui spirituală, creierul, fac una și aceeași ființă. Le admiteam totuși, dar separat. Cînd discutam cu el, cînd ne aminteam lucruri și întîmplări comune sau doar cînd mă gîndeam la And, îl vedeam așa cum era el înainte: înalt, adus de spate, cu ochi spălăciți și cu acel ceva particular în gesturi care-l deosebea net de ceilalți.

Toate astea, spun, se petreceau în primele zile ale contactului direct cu el, căci apoi, treptat, chipul său dinainte se șterse din mintea mea și cele două entități distincte, creierul și trupul, fuzionară, și And sub noua lui formă deveni unicul posibil. Acestea toate în ceea ce mă priveau. Dar el? El oare ce gîndea despre transformarea sa subită și uluitoare? Și dacă acceptase readucerea lui la viață chiar sub acel aspect oare singularitatea sa nu-i devenise de nesuportat? Și oare nu-i revenea obsesiv în minte „cazul" său? Dacă nu, atunci de ce-l descopeream de atîtea ori într-o atitudine abandonată? Și tristețea ochilor săi...

Şi pentru că il ştiam renăscut datorită imaginaţiei mele, creaţie a miinilor mele, il priveam cu sufletul distrus, ca pe un copil nereuşit şi nu-mi venea a crede. Apoi mă trezeam fixindu-l absent, cu privirea impăienjenită. I-am propus şovăitor o dată să primească corpul meu.

— De ce? şuieră el şi tresări.

Se ridică şi plecă legănat şi greoi.

Trecură iar zile. Şi cind observai că toate oglinzile de crom din incăperile noastre devin mate, am bănuit, am controlat şi am descoperit că And le practica sistematic un tratament ce le răpea capacitatea de reflexie. O făcea in ascuns. M-am decis. Şi dacă nu puteam să-l silesc să-mi accepte trupul, puteam să-l „apropii" pe el de mine, apropiindu-mă eu de el...

. . . .

Şi intr-o zi, pe cind el, fiind departe, urmărea nişte zburătoare, i-am propus din nou prin videofon să-mi primească corpul. M-a mustrat şi, pentru că intunecarea coborită pe faţa mea il puse pe ginduri, alergă către mine. Şi atunci s-a intimplat ceea ce pregătisem cu grijă şi aşteptam infiorindu-mă de luni de zile: mi-am distrus trupul, lăsindu-mi nevătămat doar capul.

Astfel l-am obligat să mă „apropie" de el...

Şi totuşi nu sint mingiiat, căci dacă mă priviţi cu luare-aminte, uitind de formele voastre, de proporţiile acestora, dar indeosebi uitind că sint totuşi om, veţi vedea că And mi-a dăruit un trup frumos.

Şi zicind acestea, bătrinul işi desfăşoară in toată splendoarea lor aripile ca două giulgiuri negre, cu reflexe de metal. Rămine aşa o clipă, ca o pasăre uriaşă şi indoliată, işi inalţă gitul de flamingo, ne face un semn obosit şi se indreaptă cu filfiiri rare şi tăcute către marginea pădurii, unde pe un trunchi prăvălit se vedea o siluetă masivă, din care pornesc două luminiţe roşii. E And. Cei doi intră apoi in adăposturile lor din stincă.

Ii aşteptăm, făcind pregătirile de plecare, incărcaţi de ginduri, şi spre seară, impreună cu ei, decolăm, indreptindu-ne spre Pămint.

EM. MARCU*
(Săveni-Suceava)

CIUDATUL FILM AL ÎNCEPUTURILOR

Omul se chinuia.

Şi aştepta să moară.

Altceva se părea că nu-i mai rămăsese; viaţa i se scurgea aproape perceptibil, o dată cu oxigenul din rezervor. Cu fiecare respiraţie se apropia de el cerul negru ca smoala, înghiţindu-l, copleşindu-l cu imensitatea lui parcă inutilă.

Şi-n jur linişte. Şi linişte. Şi iarăşi linişte...

. . . .

Dumnezeule, dar ce-i cu omul ăsta mai mult mort decît viu, aici, în pustiul colţuros şi nemişcat al Lunii? !

Totul pare un straniu film mut, dar mii de draci, nici nu-i nevoie de sonor...

. . . .

Picioarele îi sînt prinse sub stînca uriaşă, zdrobite de la genunchi, şi sîngele, ce n-are cum să iasă afară, i s-a adunat în combinezon. Într-un fel seamănă cu o mumie egipteană, curios, dar pur şi simplu cu asta seamănă, mai ales aşa cum zace, la poalele stîncii trufaşe ca o piramidă, în praful nemişcat de veşnicii poate. Totuşi, sub învelişul acesta scorţos, viaţa pîlpîie încă şi luptă să existe, doar să existe, măcar atît.

---

* EM. MARCU s-a născut la Săveni în 1948. Tatăl său este învăţător, iar mama — bibliotecară. La Săveni a făcut şcoala elementară, iar apoi liceul, acum fiind în clasa a XI-a.

Acum durerea il mai părăsise, era din nou aproape lucid şi ar fi vrut să-şi taie pantalonul ce colcăia de sînge, dar se temea de frigul fantastic de afară.

Mi-a trebuit ceas cu cuc, ceas cu cuc, ceas cu cuc... — îşi repeta Col aproape automat. *De-acuma gata, am terminat-o.* Se uită pe cadranul unui mic aparat fixat pe mînă. *Oxigen — douăzeci de minute...* Avu un fel de tresărire nervoasă. *Eh, mai bine nu era de loc. Poate nu mă mai chinuiam atîta. Doamne, asta-i totul...*

Stătu un timp fără să se gîndească la nimic. Îşi dădea seama clar în ce situaţie disperată se afla.

Racheta-i la naiba, la 15 km, Al poate şi mai departe, radioul — praf... Da, asta-i, nici o şansă să dea peste mine...

O clipă se simţi tentat să dea drumul oxigenului ce-i rămăsese, să termine totul. Dar n-o făcu şi de altfel n-ar fi făcut-o pentru nimic. Ce-mi mai trece prin cap! Încep să mă prostesc. Asta se vede că-i din cauza sîngelui. Acum poate o transfuzie...

Dar lui Col aproape că-i veni să zîmbească : *Hm, transfuzie aici...*

Se ridică cu greu în coate, dar la început nu văzu decît cerul negru, cercuri galbene şi roşii, iar pulsul îi bătu mai repede în timple.

Pe urmă, după ce-i trecu ameţeala, desluşi în jur acelaşi pustiu colţuros, cu stînci solitare din loc în loc, într-o nemişcare ce-i dădea un aer fantastic, ireal, de vis. De altfel o senzaţie ciudată îl însoţea de cînd coborîse din rachetă, şi după ce se despărţise de Al avusese impresia că se întoarce la visurile copilăriei. Plutea peste aceleaşi ţinuturi tainice de basm, care-i aduceau aminte clar (uite, visul ăsta îi rămăsese în minte pentru totdeauna) de Baba-Cloanţa sau Hîrca, sau, în fine, de-o babă fioroasă ce încerca să-l apuce cu gheara, dar un călcîi în pămînt îl ridica iarăşi în slăvi pe Col, de unde-i dădea cu tifla, chiar dacă tremura ca un căţel ud.

Peisajul lunar îl cucerise pe Col. Ba, se gîndea că nimic nu i-ar fi făcut mai multă bucurie decît să rămînă aici, în vreo staţiune ce urma să fie instalată definitiv. Pe pămînt n-o mai avea decît pe soră-sa, dar ea îşi avea familia ei, şi chiar dacă ţinea la dînsul tot nu putea să-i ofere prea mult din intimitatea atît de necesară a unui cămin. Ea-l avea pe lunganul ăla cu mutră de recidivist (Col se întreba ce găsise soră-sa la el) şi pe Chick, care venea tot timpul acasă cu coatele şi genunchii juliţi. Dar Chick era grozav de simpatic şi Col ţinea la el cum nu ţinuse la nimeni pe lumea asta. De fapt Chick era băieţelul pe care Col şi l-ar fi vrut al lui, dar

uite că nu reușise să-și găsească și el o fată bună, să nu mai stea mereu în camerele de burlaci ale bazei...

— Da' pe Chick tot o să-l ia cu dînsul. Lasă numai să crească și să fie sănătos. Aici o să-l aducă și ahe! ce-or să mai facă ei amîndoi.

Dumnezeule — își zicea — *o viață întreagă să tot umbli pe coclaurile astea și n-ai găsi nici pe jumătate din ce este. Probabil că așa era și pe Pămînt înainte, pînă au început să le scoată și de pe fundul oceanelor.*

Într-adevăr, după numai cîțiva kilometri, Col avea geanta aproape plină cu minerale și minereuri, de la șisturi și cuarțuri la bauxită și argint nativ. Cel puțin diamantele brute nici nu le recunoscuse la început cu toate că era și geolog destul de priceput : pur și simplu nu-i venea să creadă că pe ele calcă mai tot timpul.

Filma mereu și își dădea seama că reușise să strîngă un material excelent. I-o spusese și lui Al, dar apoi întrerupsese repede legătura radio, ca să nu consume prea mult curent electric...

La ce naiba îmi folosește asta acum, se gîndi Col. *Să-i fi spus atunci pe unde sînt. Acum...*

Deși nu spera în minuni, mai făcu o încercare să restabilească legătura, dar radioul rămase mut, mut, atît de mut...

În orice caz, își mai zise, *e stupid că totul se termină atît de prozaic...*

Pentru că stupid, și prozaic, și iarăși stupid, de o mie de ori stupid se petrecuse accidentul...

...Lui Col stînca aceea i se păruse curioasă și cu ciocanul în mînă venise să ia o probă. Observase o porțiune mai interesantă, de fapt un fel de pinten, la vreo opt metri înălțime. Asta însă nu înseamnă nimic, cu toate că stînca era abruptă ca un perete și, cu un salt, Col ajunsese chiar pe ea. Ridicase ciocanul și izbise, dar în același moment simțise că pintenul cedează, că atît îi fusese de-ajuns și că nici măcar nu era legat de stîncă. Se rostogolise împreună cu el, parcă paralizat, incapabil să se desprindă sau să mai facă ceva.

Și-i doar un bazalt ordinar — se mai gîndise Col, înainte de a se cufunda în beznă și liniște...

...Cînd își reveni, tot ce văzu era cerul negru pe care stelele străluceau vii, iar o durere ascuțită îl făcu să întindă instinctiv mîna spre picioare. Nu dădu peste nimic, totuși simțea că ceva îl apasă — un bloc de fier înroșit parcă — și, privind în marginea lucioasă a căștii, văzu reflectat bolovanul uriaș ce-l imobilizase. De la genunchi în jos picioarele îi erau zdrobite și nu putea face o mișcare fără să simtă un șoc electric pînă în creier.

Pe urmă picioarele îi amorțiră, nu mai simțea durerea aceea infernală, și putu să-și mute puțin capul. Reuși să vadă și bolovanul aproape în întregime; pe Pămînt acesta ar fi avut mult peste o tonă, însă și aici tot avea vreo două sute de kilograme. Col pricepu că lovitura deși nu mortală, era gravă, dar acum se simțea prea slăbit ca să încerce să ia vreo hotărîre.

Stătu nemișcat un timp, ca să-și mai revină. Apoi constată cu spaimă că legătura radio era mută, iar oxigenul ce-i mai rămăsese îi dădea doar posibilitatea de a se chinui încă o jumătate de oră...

Acum Col e într-un fel liniștit. Își dă seama că logic nu mai poate spera la nimic. Mai are zece minute de viață, sau cel puțin așa arată acul aparatului de la mînă.

De mult nu se mai temea de moarte. Își aduse aminte că bunică-sa, de pe la vreo șaizeci de ani, le spunea foarte calmă — lui i se părea înfiorător de calmă — că de-acuma așteaptă să-i vie moartea, și nu se arăta de loc îngrozită de asta. Pînă la urmă și Col ajunsese la concluzia că viața-i un fel de vacanță și-și are bucuriile și satisfacțiile ei, de care ești un prost dacă nu profiți, dar că, la fel ca orice vacanță, are un sfîrșit, cînd gata, trebuie să te cari mai departe, pentru că vin și alții la rînd și nu le face nici o plăcere să-și cedeze locul. Dacă ai noroc și poți să tragi de timp — bravo ție! —, dar cînd îți bate ceasul n-are nici un rost să mai urli a disperare, că iarăși nu ești decît un prost. Păcat o fi doar să te scurgi așa, fără urmă, fără să poți zice c-ai lăsat ceva pe lumea asta.

Care naiba-i ăla ce spunea că nu se teme de moarte, ci de veșnicia ei... — se strădui Col să-și amintească. *Măi, mare deștept a fost. Uite, pe ăsta l-aș fi lăsat să trăiască veșnic. Adică nu, pe dînsul singur n-ar fi avut nici un rost și nici haz. Să fi trăit cu toții, de la începuturi! Și atunci să-l fi văzut alături de omul de Neanderthal, și pe acesta, la rîndul său, pe lîngă alții, cu cîteva zeci de milenii mai tineri. Da, asta-i: avem avioane? — nu ne mai trebuie căruța. Și nici măcar caii*

...Și totuși, bunica avea șaizeci de ani cînd începuse să se împace cu gîndul morții. Iar eu n-am decît treizeci și cinci...

Mai are zece minute. Cel puțin atîta arată acul aparatului... Sau poate nici atît. Cine știe dacă nu s-o fi defectat și ăsta. Da parcă ce mai contează...

Își răsuci capul și văzu alături ciocanul geologic și aparatul de filmat. Nu găsi geanta, și asta îl miră — doar o avea cu cureaua trecută pe după cap —, dar o descoperi pînă la urmă chiar sub el. O trase de acolo. Unul dintre buzunare era deschis și o bucată de granit căzu afară. Col îi dădu un bobîr-

nac şi o privi cum se rostogoleşte, parcă într-un film rulat cu încetinitorul, pînă se opri, ceva mai încolo.

Da, se pare că acum a izbutit Baba să pună mîna pe mine, se gîndi Col. *N-am mai reuşit să scap. Ea a fost mai iute de data asta.*

Se simţea — de ce oare? — extrem de lucid, parcă nici nu fusese vreodată atîta de lucid. Totuşi, i se năzări în faţă o vedenie; o babă, într-un fel de togă albă, fîlfîitoare, privindu-l cu un zîmbet rău, atîta tot, mută, fără să mai facă altceva. Col fu conştient că e o halucinaţie, dar o văzu mai departe, la fel de clar şi fără s-o poată alunga. Îl trecu un fior prin tot trupul şi rămase ţeapăn, fără glas, parcă fascinat de ochi de şarpe... Începu să tremure chiar, şi faţa i se acoperi cu broboane de sudoare.

Pe urmă năluca dispăru. Pur şi simplu dispăru, aşa, de parcă nici nu fusese vreodată, lăsînd iarăşi loc peisajului monoton de mai-nainte. Col nu ştia că creierul său înfierbîntat percepea imagini inexistente, că ceva se defectase la sistemul de alimentare cu oxigen, şi acum debitul acestuia era, cu intermitenţe, mai mare decît cel normal.

Asta-l făcu pe Col să fie foarte vesel, ca pe vremea aia — dumnezeule cît-îi de-atunci — cînd avea numai 17 ani şi era şofer la patronul unde lucra şi taică-său. Pe atunci, sîmbăta, mergea uneori la oraş cu ceilalţi şi se înfundau în cîte-un bar ori vreun drug-store amărît. El însă, oricît trăgea la măsea, nu se întîmpla să se trezească după aceea în mai cine ştie ce şanţ puturos sau pe banca de lemn de la poliţie. El era numai vesel, dar vesel, ai, ai, ai ce vesel! Îi plăcea să iasă afară, în aerul rece ce-l mai trezea puţin, şi se uita la ocean, şi la Lună, şi la stele. Şi îi venea să rîdă. Şi chiar rîdea, da, rîdea şi le făcea cu degetul, că uite, îşi ziceau unii, începe şi băiatul ăsta să se ţicnească...

La fel se simţi şi-acum şi din nou fu vesel, dar repede se trezea iar cu cerul şi cu stîncile în faţă. I se făcea rău chiar, şi tremura mai tare de frig sau poate numai de durere şi de furie.

Ei, Babo, ce-ai făcut cu asta? A? Ce mare ispravă? Crezi că eu îs singurul? Sau ultimul? îi zicea Col Babei nevăzute. *Ehe, ce-au să vină de-acum... Au să-ţi rupă oasele... Şi-au să te fugărească. N-ai să mai domneşti tu aici. Ţin-te bine! Nu-s eu singurul... şi nici ultimul... care te vizitează... şi-ţi încalcă domeniile... Aici,... sau pe unde le-i mai fi avînd...*

Pe unde le-o mai fi avînd...

Şi iarăşi îl purtă amintirea în clipe de demult, din timpul armatei, şi se revăzu, copleşit de groază, atîrnat de paraşuta sfîşiată de gloanţe, deasupra junglei aprinse a Vietnamului...

...Şi acele trei zile, cînd se tîra şi tot ce voia era să dea de oameni (oh, unde-s acuma oamenii ?), să nu fie singur, atît. Fusese copleşit şi de-abia atunci i se păruse că înţelege ce înseamnă omul, cînd îi găsiseră ţăranii ăia smochiniţi, şi ar fi fost în stare să le sărute picioarele, să le ceară iertare pentru tot, să... dar ce n-ar fi fost în stare să facă atunci ?

...Apoi prizonieratul şi întoarcerea acasă, cînd nebunia se sfîrşise, cînd totul intrase în normal, pentru totdeauna poate...

Da, uite, am scăpat atunci şi mi-e dat s-o sfîrşesc acum, aici. Dar aici nu sînt încă oameni. Ce să mai sper ? Al ? El n-o să mai dea peste mine. De-ar ajunge măcar dînsul înapoi. Trebuie numaidecît să ajungă cineva înapoi. Chiar dacă pentru mine totul s-a terminat.

Probabil că nu se poate fără aşa ceva. Mulţi cad şi încă or să cadă pînă la sfîrşit. Dar oamenii vor veni aici. O să fie desigur o „Lume nouă". La început fusese America. Acum aici. Şi probabil că o să existe tot timpul o nouă „Lume nouă"...

Da' lasă că nici eu nu-s în pagubă. Precis o să-mi ridice un monument. Ba poate chiar două ; unul pe Pămînt, unul aici... Ce vrei, erou al Cosmosului !...

În jur se întindeau aceleaşi stînci albe sau cenuşii, grohotişuri monotone şi platouri netede cu praful nemişcat de veşnicii. Iar Col văzu deodată, parcă într-un trucaj cinematografic, cum un uriaş cuţit nevăzut le rade şi zeci de cupole imense prind să reflecte razele de foc ale Soarelui ce tocmai răsărea.

Col vede furnicarul din marile oraşe, pătrunde în case şi uzine, în laboratoare şi pe străzi, şi toate-l fac să se simtă om, printre oameni, doamne, printre oameni, oameni, oameni...

Şi cînd toate se fac nevăzute lui Col nu-i mai dispare zîmbetul din colţul gurii. Dublat de o crispare. De suferinţă. O, asta nu a fost nălucire, nu mai e vis, asta...

Dar tu ce cauţi aici, Chick ? În pantaloni scurţi, măi puişor, aşa se vine la nen'tu ? Dă-i drumul la mama şi să te speli şi pe urechi.

Şi Chick dispare, „*da'lasă că se-ntoarce el, numai să se spele şi să-şi ia hainele de duminică. Iar dacă nu-l lasă mama o întinde el şi aşa, da ce crezi ?!*

Cercuri galbene, cercuri roşii... şi pete tot roşii, tot galbene, ba uite şi de culoarea oceanului, albastru verzui. Toate pulsează, se contractă, iarăşi zvîcnesc, vrînd parcă să explodeze, şi seamănă, seamănă... oare cu ce dom'le seamănă ? a, da, parcă-s nişte inimi care bat, văzuse el de multe ori, la exa-

minările de pe Pămînt, la Roentgen, și nu putuse uita, nu putuse uita, nu putuse...

Totuși parcă se potolesc cercurile, petele pierd din violență, se estompează, răsar iar stelele, *ba nu, Soarele strălucește acum pe cer, și, doamne, ăsta-i Al?... eh, ce Al, iarăși am vedenii... împinge oare stînca? Nu știu cum... parcă-mi simt picioarele mai... Ce vrea să-nsem...*

Oh, bietele lui picioare ce nu mai simt nimic...

. . . .

Iar totul părea un straniu film mut, rulat cu încetinitorul.

anecdotă

Forțat să părăsească Roma, prost îmbrăcat și fără bani, se spune că Rabelais (mare scriitor francez din secolul al XVI-lea, protejatul regelui François I), pentru a sosi la Paris comod, se gîndi să recurgă la o stratagemă care pe altul l-ar fi putut costa scump.

Sosit într-un hotel din Lyon, el ceru o cameră singuratică și un băiat care să știe să scrie și să citească. Cînd rămase singur umplu mai multe pachețele cu cenușă, apoi cînd băiatul sosi și aduse cerneala și hîrtia, el îi zise să facă bilețele și pe unul să scrie otravă pentru a omorî pe rege, iar pe altul: otravă pentru a omorî pe regină etc. Lipi pe fiecare pachețel biletele și zise băiatului:

— Dragul meu, ai grijă și nu spune nimănui ce scrie pe aceste pachete, că altfel viața mea și a dumitale sînt în pericol.

În timpul cînd călătorul își lua masa, băiatul avu grijă să-și anunțe imediat stăpînul de existența musafirului periculos.

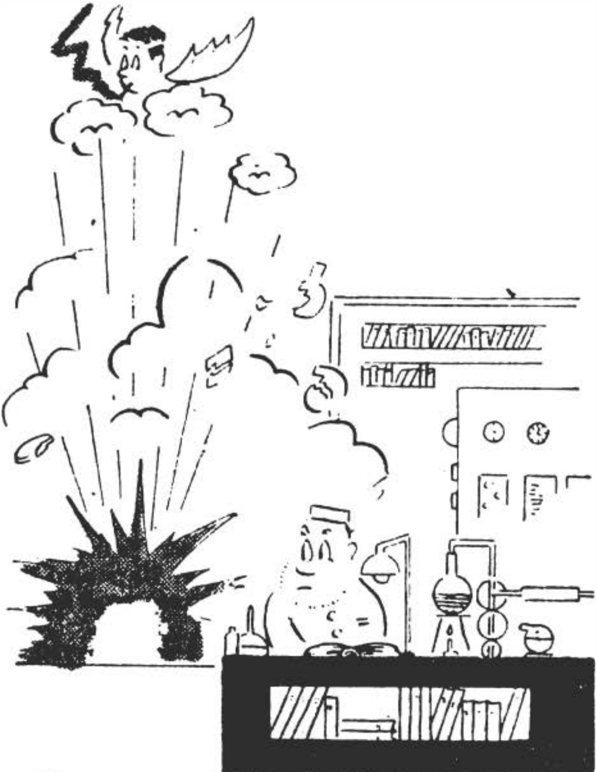
În scurt timp, armașul cu poterașii săi interogă pe Rabelais, care nu a vrut să răspundă corect la întrebările puse. Voiajorul pus sub o bună escortă a fost condus la Paris.

Sosit în acest oraș, Rabelais a cerut să vorbească cu regele. Acesta l-a recunoscut imediat și a fost încîntat de prezența sa la Paris.

Rabelais i-a povestit cum a venit de la Lyon la Paris, bine hrănit și păzit, pe cheltuiala majestății sale. Regele, de loc supărat, a rîs mult de această stratagemă.

UMOR

de
C. TABACU

— Şi am să te rog, tinere, să nu-ţi aprinzi ţigara cînd umbli cu substanţe inflamabile.

*

— Sînt edificat! Te doare mijlocul pentru că ai făcut un... cal-cul.
— Normal, doctore, sînt matematician.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scinteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

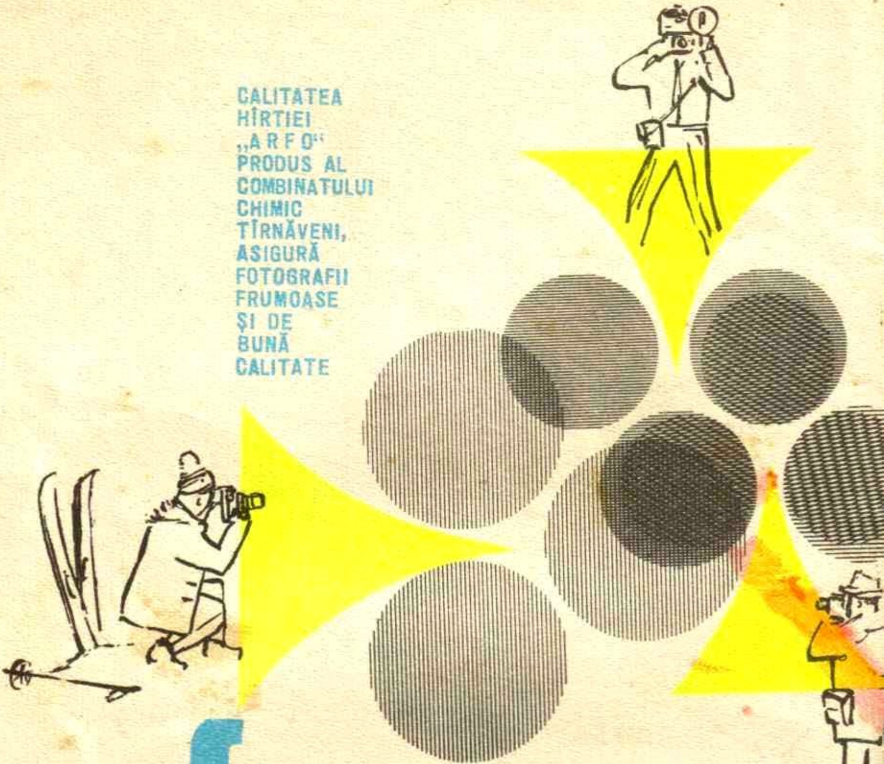
Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

PREŢUL 1 LEU

• • MAI 1966

41007